

قتل عمد در حالت هیجانان روحی در فقه و حقوق کیفری ایران

(تاریخ دریافت ۱۳۹۷/۰۲/۱۵، تاریخ تصویب ۱۳۹۷/۰۶/۱۵)

دکتر میرحیدر میرنقی زاده^۱*

دکتری حقوق خصوصی و قاضی دادگستری

علی کوچک یگی**

اکبر صفری***

پژوهشگر و مولف کتب حقوقی

چکیده

قتل عمد (Murder) و نقش آن در تعیین مجازات فاعل قتل یک اصل اساسی و انکار ناپذیر است. همچنان که اکثر قتل‌ها از روی هیجانان و احساسات عاطفی به وقوع می‌پیوندد و عامل مهمی در تعیین مجازات فرد می‌باشد لذا آشنایی با تاثیر هیجان و اضطراب روحی در تعیین مجازات و مطالعه موردی آن اهمیت فراوانی دارد. در این مقاله سعی شده است ضمن بیان مفاهیم و مهم‌ترین مصادیق قتل‌های عمدی در حالت هیجانان روح (Soul excitement) با واکاوی حقوق کیفری ایران و پس از بررسی نقش هیجان و اضطراب در قتل‌های عمدی با محوریت تحلیل ماده ۶۳۰ قانون مجازات اسلامی بخش تعزیرات (قتل در فراش "Murder in the march")، از بعد فقهی و حقوقی و ارائه راهکارها و پیشنهادات، نشان داده شود که هیجان روحی در به وقوع پیوستن قتل عمدی پدیده‌ای است با موارد گوناگون. این نوشتار در پی پاسخ‌گویی به این پرسش اساسی است که آیا هیجانان روحی در تعیین مجازات فاعل قتل تا چه حد مسئولیت کیفری را زایل می‌کند و گستره چتر حمایتی مقنن چه میزان از مرتکبین قتل‌های عمدی در هیجانان روحی را دربرمی‌گیرد. با توجه به روند رو به رشد آمارهای موجود در مورد قتل‌های این چنینی در جامعه و تناقضات و تعارضات در مبانی قانونی؛ ضرورت پرداختن به این موضوع دو چندان به نظر می‌رسد. از این رو مقاله پیش رو می‌کوشد هر یک از این پاسخ‌ها را بررسی کند.

واژگان کلیدی: قتل عمد، هیجان و اضطراب روحی، قصد، انگیزه، قتل در فراش.

^۱نویسنده مسئول

